

HÅNDTERING AF COVID-19 I ET STATSSTØTTERETLIGT PERSPEKTIV

PROGRAM

- 15.00-15.10 Velkomst v/Preben Sandberg Pettersson, Statsstøttechef, Erhvervsministeriet og Rass Holdgaard, Partner, Advokat, Kammeradvokaten/Advokatfirmaet Poul Schmith
- 15.10-15.50 Statsstøttereglerne i en COVID 19 krisetid og på vejen mod Exit fra krisen
- Den danske tilgang til håndtering v/Preben Sandberg Pettersson, Statsstøttechef, Erhvervsministeriet
- 15.50-16.10 Praktiske spørgsmål i forbindelse med implementeringen af støtteordninger godkendt af Kommissionen v/Louise Tandrup Christensen, Advokat, Director, Kammeradvokaten/Advokatfirmaet Poul Schmith
- 16.10-16.15 Kort pause
- 16.15-17.00 Diskussion og Q&A v/Rass Holdgaard, Partner, Advokat, Kammeradvokaten/Advokatfirmaet Poul Schmith

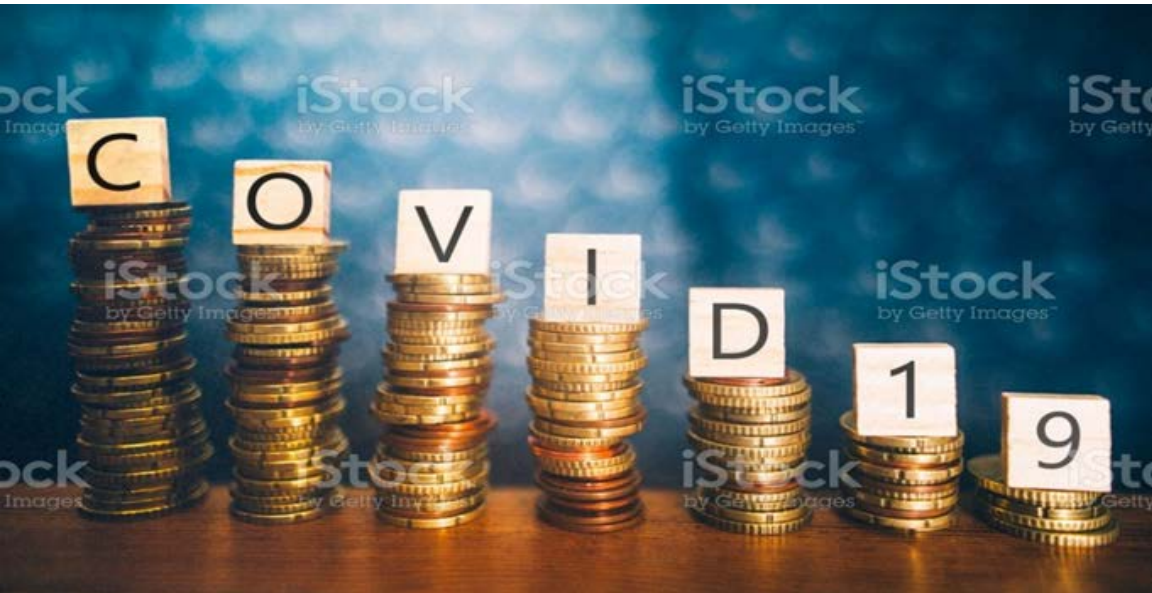

VELKOMMEN TIL WEBINAR OM HÅNDTERING AF COVID-19 I ET STATSSTØTTERETLIGT PERSPEKTIV

PROGRAM

- 15.00-15.10 Velkomst v/Preben Sandberg Pettersson, Statsstøttechef, Erhvervsministeriet og Rass Holdgaard, Partner, Advokat, Kammeradvokaten/Advokatfirmaet Poul Schmith
- 15.10-15.50 Statsstøttereglerne i en COVID 19 krisetid og på vejen mod Exit fra krisen - Den danske tilgang til håndtering v/Preben Sandberg Pettersson, Statsstøttechef, Erhvervsministeriet
- 15.50-16.10 Praktiske spørgsmål i forbindelse med implementeringen af støtteordninger godkendt af Kommissionen v/Louise Tandrup Christensen, Advokat, Director, Kammeradvokaten/Advokatfirmaet Poul Schmith
- 16.10-16.15 Kort pause
- 16.15-17.00 Diskussion og Q&A v/Rass Holdgaard, Partner, Advokat, Kammeradvokaten/Advokatfirmaet Poul Schmith

STATSSTØTTE OG COVID 19
STATSSTØTTEREGLERNE I EN KRISETID OG PÅ VEJEN
MOD NORMALISERING
DEN DANSKE TILGANG TIL HÅNDTERING
PREBEN SANDBERG PETTERSSON

COVID 19 OG STATSSTØTTE

Folkesundhedskrise

Hindre spredning af COVID 19 og kapacitetskrise i sundhedssystemet – og afhjælpe efterspørgselskrise i økonomien på grund af nedlukninger.

Kommissionen har taget 159 statsstøttebeslutninger om at godkende 196 nationale foranstaltninger i 26 Medlemsstater og UK.

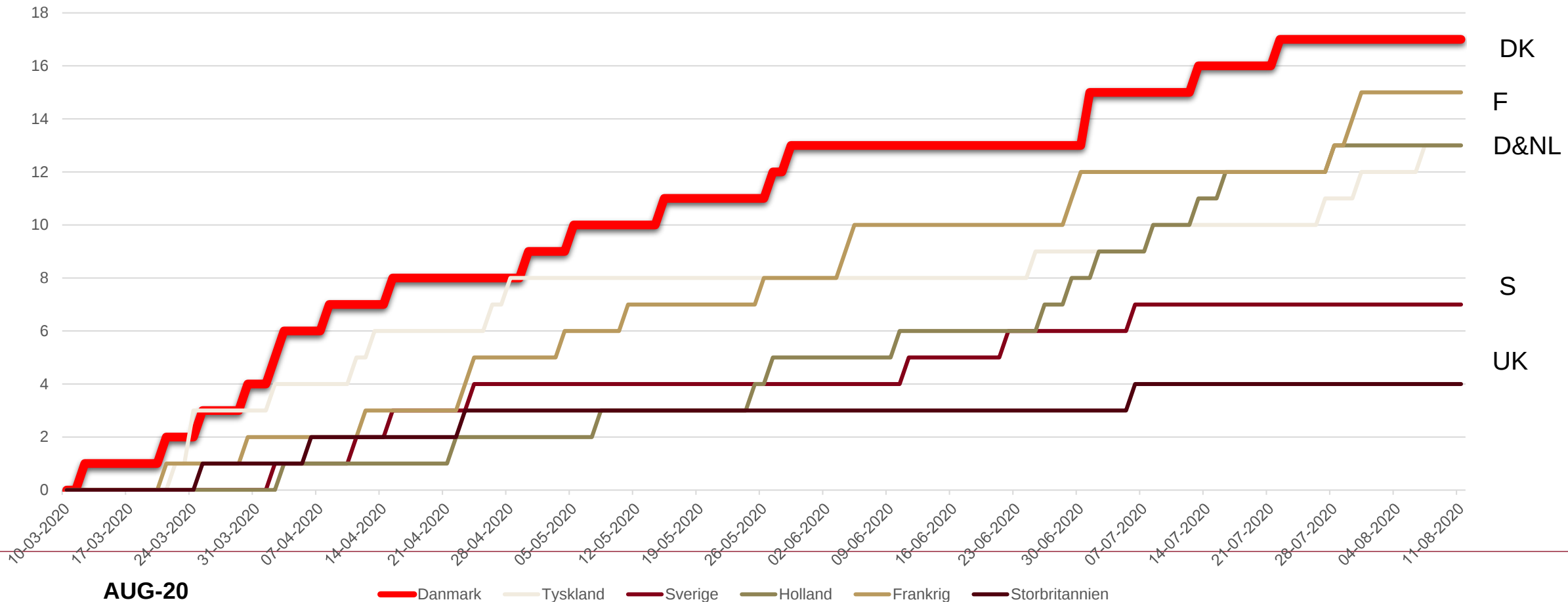
Det skønnes, at der er tale om ca. €2.20 trillioner i total statsstøtte i EU. I DK 260 mia. DKK og 200 mia. DKK frigivet ved kontracyklisk kapitalbuffer.

Den opdaterede liste over EU pressemeddelelser og EU beslutninger findes på:
https://ec.europa.eu/competition/state_aid/what_is_new/State_aid_decisions_TF_and_107_2_b_and_107_3_b.pdf

EU MEDLEMSSTATER MED FLEST GODKENDTE COVID-19 FORANSTALTNINGER

DANMARK FIK SOM FØRSTE MS GODKENDT KOMPENSATIONSORDNING 10. MARTS OG ER DEN MS MED FLEST GODKENDELSER 11. AUGUST 2020

Udviklingen i antal godkendte ordninger vedr. COVID 19 pr. 11/8

TACKLING AF COVID 19 EFFEKTEN MED STATSSTØTTE?

- Primo marts 2020 var der ingen regler eller case law – skinnerne skulle lægges, mens toget kørte.
- Generelle foranstaltninger der ikke indebærer statsstøtte:
- Artikel 107(2)(b) TEUF: støtte, hvis formål er at råde bod på skader, der er forårsaget af naturkatastrofer eller af andre usædvanlige begivenheder.
- Artikel 107(3)(b) TEUF: ... støtte, der skal afhjælpe en alvorlig forstyrrelse i en medlemsstats økonomi.
 - Støtte under Temporary Framework målrettet mod at afhjælpe likviditetsklemme i virksomheder og sikre, at forstyrrelserne af COVID 19 foranstaltningerne ikke underminerer levedygtigheden.
- Artikel 107(3)(c) TEUF: Støtte til fremme af udviklingen af visse erhvervsgrene / økonomiske aktiviteter
 - Rednings og restruktureringsguidelines: garantier og lån – dække likviditetsbehov hos virksomheder i vanskeligheder eller potentielle vanskeligheder; De minimis.....
 - RD, testning og produktion af COVID-19 relaterede produkter / værnemidler - Temporary Framework

Definitionen på en general foranstaltning

- Temporary framework 2020/C 112/01 af 4. marts 2020, punkt 3 og 5: “Når sådanne udsættelser / støtteordninger omfatter hele økonomien, falder de uden for anvendelsesområdet for statsstøttekontrol.
- De er ikke omfattet af statsstøttekriterierne i TEUF artikel 107, stk. 1, fordi de ikke er selektive.

COVID-19 OG ARTIKEL 107(2)(B) TEUF

- Covid-19 udbrud (skal) anerkendes som en usædvanlig begivenhed (inkl. foranstaltninger).
- Støtte kan dække skaden (tab af indkomst) som en direkte konsekvens af COVID-19 udbruddet under forudsætning af:
 - En kausal forbindelse mellem skaden og COVID-19 udbruddet og mellem støtten og skaden.
 - En mekanisme der sikrer mod overkompensation og mod, at støtten dækker vanskeligheder, der ikke er indtrådt på grund af COVID-19 udbruddet – fx sammenligning med en referenceperiode.
 - Støtten er begrænset til den del af skaden, der ikke er dækket af anden forsikring.
- Støtten kan kumuleres med anden støtte fx under TF under forudsætning af, at der er tale om forskellige støtteberettigede omkostninger.
- Kommissionen har udarbejdet en template, der anvendes ved anmeldelse.

TEMPORARY FRAMEWORK

- Kommissionens meddelelse af 19. marts 2020, ændret 3. april og 8. maj 2020.
- Kan anvendes indtil 31.12.2020 [rekapitalisering indtil 30.06.2021 og lønkompensation i 12 måneder] på alle sektorer og virksomheder undtaget kriseramte 31.12.2019.
- Anvendelsesområdet er direkte støtte til virksomheder (undtaget finansielle tjenesteydelser).
- Støtte til den finansielle sektor er ikke omfattet af TF. Dog undtaget indirekte støtte til finansielle institutioner, der kanaliserer offentlige garantier, lån, hvis støtten videreformidles, og støtte, der udgør lønsubsidier for ansatte.
- Støtte kan kumuleres med anden TF-støtte minus garantier, subsidierede lån og investeringsstøtte med TF investeringsstøtte til de støtteberettigede omkostninger.
- Kortsigtet Eksportkredit: Kommissionen ændrede praksis og erklærede 27. marts 2020, at alle landene i bilaget kan omfattes af eksportkredit ifm. eksport til disse lande.

TF – AFSNIT 3.1, 3.9 & 3.10 : LIKVIDITETS FORANSTALTNINGER

- **Afsnit 3.1 giver mulighed for afgrænset nominelt støttebeløb uden hensyn til støtte type:**
 - Et nominelt støttebeløbsloft per virksomhed på brutto EUR 800,000 (120k for fiskeri & 100k for primærlandbrug).
 - Kan tildeles som tilskud, skatte- og afgiftsfordele, garantier, lån og ansvarlig kapital under forudsætning af, at den nominelle værdi kan rummes inden for støttebeløbsloftet.
 - Ikke til kriseramte virksomheder- dog små- og mikro virksomheder (<50 ansatte og 10 mio. kr. i omsætning).
 - Kun til udgangen af 2020.

TF – AFSNIT 3.1, 3.9 & 3.10 : LIKVIDITETS FORANSTALTNINGER

Afsnit 3.9: Selektive midlertidige skatteudskydelsesordninger

- Udskydelse af skattebetaling eller betaling af sociale bidrag til 2022.
- Inden for specifikke sektorer, regioner eller specifikke størrelser af virksomheder ramt af COVID 19.

Afsnit 3.10: Selektive lønsubsidieordninger

- Tildelt over maksimalt 12 måneder (fra tilsagnstidspunktet og ud over 2020) – hvis den ansatte ellers ville være afskediget.
- Det månedlige lønsubsidium kan ikke overstige 80 % af månedslønnen for den respektive medarbejder.

TF AFSNIT 3.2 OG 3.3: GARANTIER OG LÅN

3 forskellige støttemuligheder, der ikke kan kombineres i samme underliggende lån:

3.2: offentlige garantier

- Kan tildeles med reduceret minimum progressiv kreditrisikopræmie, fremgår af TF.
- Garantier/lån skal tildeles inden udgangen af 2020 og med maksimalt 6 års løbetid.*
- Garantierne må maksimalt dække 90 pct. af det underliggende lån (hovedstol) og 35 pct., hvis tabene først tilskrives staten.
- Lån med løbetid ud over 2020 må det samlede lånebeløb ikke overstige 2 x lønsummen eller 25 % af den samlede omsætning i 2019.

3.3 punkt 27: rentetilskud

Regler om kreditrisikomargen, løbetid på op til 6 år* og størrelse lånebeløb (som 3.2)

3.3, punkt 27 a: efterstillet gæld

- Den samlede sum af efterstillet gæld er begrænset, og der er særlige minimumsvilkår.

3.6 - 3.8: STØTTE TIL UDVIKLING/PRODUKTION AF COVID 19 PRODUKTER

3.6: støtte til COVID-19 relevant R&D

- forhøjede støtteprocenter (100/80/+15) – særlige vilkår

3.7: Investeringsstøtte til test- og opskaleringsinfrastrukturer, der er nødvendige for produktion af COVID-19 relevante produkter

- Tilskud, skattefordele eller forskud, samt garantier
- Investering inden for 6 måneder – støtteintensitet max. 75 % + 15 pct. hvis investering afsluttet inden for 2 måneder. Ikke kumuleres med anden investeringsstøtte til samme støtteberettigede omkostninger. Markedspriser for ydelser.

3.8: Investeringsstøtte til produktion af COVID-19 relevante produkter

- Lægemidler, medicinsk apparatur, værnemidler og dataudstyr
- Samme vilkår som 3.7 – dog støtte på op til 80 % af støtteberettigede omkostninger
- Ikke til kriseramte – med undtagelse for små og mikro virksomheder (<50 ansatte og 10 mio. kr. i omsætning)

3.11: REKAPITALISERING

- Meget omfattende og specifikke regler
- Offentlig egenkapital eller hybride kapitalinstrumenter er til rådighed for virksomheder, hvis der ikke er andre anvendelige løsningsmuligheder, og det er i almenhedens interesse med offentlig involvering.
- Støtteelementet er begrænset til, hvad der er nødvendigt for at sikre levedygtighed hos virksomhederne og genetablere deres kapital, som den var før udbruddet af COVID 19.
- Der må ikke foretages COVID19 rekapitaliseringer efter 30. juni 2021.
- Betingelser i afsnit 49 fx ikke kriseramt – undtagelse for små og mikrovirksomheder
- Indskuddet må alene udgøre det minimalt nødvendige.
- Et passende afkast for staten.....øges i forhold til markedets stabilisering.

3.11: REKAPITALISERING

- Der fastlægges betingelser, der giver incitament til støttemodtagere / ejere til at tilbagebetale støtten hurtigst muligt – fx progressivt afkastniveau og et forbud mod at betale udbytte eller bonus til direktionen. Loft for afkast og opkøb (indtil 75 % af rekapitalisering er afviklet).
- Der fastlægges “safeguards”, så støttemodtagere ikke urimeligt opnår fordele ved rekapitalisering fra staten, der skader Konkurrence på det indre marked fx ved et forbud mod opkøb af ejerandele i andre virksomheder.
- Strukturelle foranstaltninger i særlige tilfælde, hvor støttemodtageren har signifikant markeds styrke på mindst et relevant marked.
- Bemærk i øvrigt Kommissionens anbefaling af, at der ikke ydes COVID 19 compensation / støtte til virksomheder, der har forbindelser til virksomheder i “skattely”.
- Der skal fastlægges en exitstrategi.
- Støtte til et selskab, der overstiger 250 mio. EUR, skal anmeldes og vurderes særskilt.

3.11: EXIT STRATEGI FOR REKAPITALISERING

- Krav ved store virksomheder (uden for SMV definitionen), hvis rekapitaliseringen er større end 25 % af egenkapitalen
- Krav om årlig afrapportering til Kommissionen inklusiv tilbagebetalingsplan og konkurrenceforanstaltninger.
- Offentliggjorte afrapporteringer (undtagen for SMV'ere) om anvendelsen af støtten.
- Restruktureringsplan forelægges Kommissionen efter 6 år, hvis kapitalindskuddet ikke er reduceret til 15 % af egenkapital – dog længere tid for SMV'ere og unoterede selskaber.

DANSKE LØSNINGER OG UDFORDRINGER

ANNEX: SINCE 10TH MARCH 2020, THE DANISH AUTHORITIES HAVE BEEN ASSESSING AND HANDLING THE FOLLOWING 14 COVID 19 AID PACKAGES TO COMPENSATE FOR THE ECONOMIC IMPACT OF COVID 19 VIRUS AND THE DANISH GOVERNMENT MEASURES TO PREVENT DISPERSION OF THE VIRUS

General measures (non aid):

- Horizontal decision to create liquidity by temporary postponement of company payment of VAT, Tax and Labour Market charge.
- Temporary horizontal wage-compensation scheme for Danish companies financially affected by the COVID 19 and which are expected to make employees redundant.
- Danish Government COVID-19 initiative in public procurement.

Schemes based on the De minimis regulation - Small compensation amounts to part time workers also being self employed

Approved Danish state aid schemes- legal base TFEU art. 107, 2, b

- SA.56685 Danish compensation scheme for losses incurred by cancellation of events as a consequence of COVID-19 – 31.08.2020 – Notified 11 March, approved 12 March and amended 12 May and approved 18 May 2020
- SA. 56791 Temporary wage-compensation scheme for Danish self-employed financially affected by the COVID 19 (covering turnover loss) - Notified 21 March, approved 23 March and amended 29 April and approved 7 May 2020
- SA.56774 Compensation scheme for specially vulnerable and affected companies notified – 31.8.2020 - 20 March, approved 8 April, amended 25 April and approved 5 May 2020 and 22.7. 2020
- SA.56795 Compensation for the damage caused by the COVID-19 outbreak to Scandinavian Airlines. Notified 10 April 2020 approved 15 April 2020.
- State Aid SA.57106 (2020/N) Compensation scheme for the Danish media sector related to COVID-19 – notified 14 May and approved 29 May 2020

Approved State Aid Schemes – legal base TFEU art. 107, 3 b

- SA.56708 (N/2020) Danish SME guarantee scheme for handling of the Credit Crunch due to COVID 19 – notified 13 March and approved 21 March 2020.
- SA.56808 / SA. 57833 Liquidity guarantee scheme for exporting SMEs affected by COVID-19 – 31.12.2020 – Notified 26 March approved 30 March 2020, 26.6.2020 – 01.07.2020
- SA.57164 Loan schemes for companies in their early stage and companies in the venture segment to match with private investments notified 30 April and approved 5 May 2020.
- SA.57112 COVID-19: First loss portfolio guarantee on trade credit insurance. Notified 22 April and approved 15 May 2020
- SA.56856 Danish initiative concerning a Government guaranteed loan for the Danish Travel guarantee fund and travel industry notified 28 March, approved 2 April and amended 20 May and approved 29 May

YDERLIGERE SAGER UNDER TEUF ART. 107, 3, B

- SA.57749 EM – ændring af SA.56708 – garantiordning for Smv'ere – 31.12.2020 – 17.06.2020 – 01.07.2020
- SA.57576 – kompensation til nødlidende kulturinstitutioner - 20.05.2020 – 01.01.2022 – 05.06.2020
- SA.57934 do. – 06.07.2020
- SA.57894 – refusion af rabat på billetter til kultur og idræt – 31.12. 2020 – 02.07 2020
- SA.57027 Skatteministeriet – kreditfacilitet og udsættelse af moms og lønsum 15.04.2020 – 30.04.2020
- SA.57543 FM – rekapitalisering af SAS – 11. 08. 2020 – 17.08.2020

DEFINITION PÅ EN GENERAL FORANSTALTNING

- Temporary framework
- Dialog med Kommissionen
- Kommissionens vurdering af ordningerne
- Meddelelsen om statsstøttebegrebet 2016, punkt 117 : “For at være omfattet af traktatens artikel 107, stk. 1, skal en statslig foranstaltning »begunstige visse virksomheder eller visse produktioner«. Det er derfor ikke alle foranstaltninger, der begunstiger økonomiske aktører, som falder inden for støttebegrebet, men kun de, som giver visse virksomheder, visse grupper af virksomheder eller visse økonomiske sektorer en selektiv fordel.”
- 118. Foranstaltninger med et helt generelt anvendelsesområde, som ikke kun begunstiger visse virksomheder eller visse produktioner, falder ikke ind under traktatens artikel 107, stk. 1.

GENERELLE FORANSTALTNINGER (NON AID)

- **Generel beslutning om at skabe likviditet ved midlertidig udsættelse af virksomhedernes betaling af moms, skat og arbejdsmarkedsbidrag.**

“Commission Assessment: The postponement is in conformity with the tax rulings and involves equal treatment of all companies in the same legal objective situation – and covered by the Tax and VAT rules without discrimination.”

- **Midlertidige generelle lønkompensationsordning for danske virksomheder økonomisk ramt af COVID 19, og som forventes at afskedige medarbejdere.**
- Baseret på trepartsaftalen af 14. marts 2020.

The dialogue with the Commission “The measure is applicable on equal terms to all companies of all sizes and all types and is general in nature and does not involve state aid or require a notification”

GENEREL FORANSTALTNING (NON AID)

- **Det danske COVID-19 initiativ vedrørende offentligt udbud**
 - Forudbetaling og udsættelse af bøder for at bryde kontrakter.
- **The dialogue with the commission:** “On the basis of the fact that all companies that have agreements with State or local institutions, regardless of the sector, would be covered, this approach would not go beyond the behaviour of a normal market operator.
- Therefore, it does not manifestly seem to entail a selective advantage and thus to qualify as State aid.”

STØTTE TIL SKADER UNDER TEUF ART. 107, 2, B

- Artikel 107(2)(b) TEUF: *støtte, hvis formål er at råde bod på skader, der er forårsaget af natur- katastrofer eller af andre usædvanlige begivenheder*
- Det fremgår af Temporary Framework, at medlemsstaterne kan kompensere virksomheder, der er blevet særligt ramt af og direkte påvirket ved udbruddet af Covid 19. Medlemsstaterne kan notificere sådan skadekomensation, og Kommissionen vil vurdere sagen direkte på grundlag af TEUF art. 107, 2, b.
- Kommissionen har fremlagt et meget nyttigt template, der kan anvendes ved notifikationer https://ec.europa.eu/competition/state_aid/what_is_new/Notification_template_107_2_b_PUBLICATION.pdf
- Medlemsstaternes myndigheder vil skulle beskrive den usædvanlige begivenhed og den officielle reaktion fra myndighedernes side, de foranstaltninger, der vil blive taget i anvendelse for at hindre Covid 19 spredning, den forventede økonomiske effekt, støtteordningen m.v.

DANISH STATE AID SCHEMES - LEGAL BASE TFEU ART. 107, 2, B

- SA.56685 Danish compensation scheme for losses incurred by cancellation of events as a consequence of COVID-19 – Notified 11 March, approved 12 March and amended 12 May and approved 18 May 2020
- SA. 56791 Temporary wage-compensation scheme for Danish self-employed financially affected by the COVID 19 (covering turnover loss) - Notified 21 March, approved 23 March and amended 29 April and approved 7 May 2020
- SA.56774 Compensation scheme for specially vulnerable and affected companies notified 20 March, approved 8 April, amended 25 April and approved 5 May 2020
- SA.56795 Compensation for the damage caused by the COVID-19 outbreak to Scandinavian Airlines. Notified 10 April 2020 approved 15 April 2020.
- State Aid SA.57106 (2020/N) Compensation scheme for the Danish media sector related to COVID-19 – notified 14 May and approved 29 May 2020

PROCES ERFARING – TEUF 107, 2, B

■ Krav fra Kommissionen

Afgørende vigtigt at dokumentere, at en foranstaltning er etableret på grund af COVID 19 og regeringens beskyttelsesforanstaltninger.

DOCUMENTATION OF DAMAGE – GOVERNMENT DECISIONS, PROHIBITIONS, INJUNCTIONS, PRESS RELEASES - THE EPIDEMIC LAW

Since 9 March 2020, the Danish government has gradually introduced a number of measures in order to reduce spread of COVID-19 and a health system capacity crisis

- (a) recommendation to not carry out events with more than 1000 participants – later reduced to 500 people and 350 people;
- (b) closure of Danish borders from 14 March at 12:00;
- recommendation by the Ministry of Foreign Affairs to avoid all unnecessary travel;
- (d) closure of all schools, educational institutions and day care services as of 16 March, for at least two weeks;
- (e) closure of all indoor cultural institutions, libraries and leisure facilities;
- (f) obligation for all public servants not performing critical functions to telework;
- (g) recommendation to comply with social distancing measures, e.g. teleworking in private sector, reduced use of public transportation etc

17 March a temporary prohibition was issued, due to the Danish Law on epidemics:

- (a) gatherings of more than 10 people; (incl. fines)
- (b) closure of nightclubs, pubs etc.;
- (c) consumption in restaurants and cafes, etc. (only take-away allowed);
- (d) closure of malls;
- (e) sports and leisure activities;
- (f) Closure of business to consumers where contact with customers cannot be avoided (hairdresser, tattooist, massage therapists etc.);
- (g) Special conditions for retail.

10 May and 8 June gradually opening up again - based on economic expert group and health authority recommendations

PROCES ERFARING - TEUF ART. 107, 2, B

Udfordringer

- Udfordrende at nettokompensere for COVID 19 effekten up front – og beregne netto-tab og netto profit og udelukke andre forhold, der påvirker tab og profit på dette grundlag, beregne netto-kompensationen – og sammenligne med reference perioden i 2019.
- Der kan være ekstraordinære omstændigheder – omkostninger, indtægter eller investeringer, der medfører, at forudsætningerne ændrer sig – især for vækst virksomheder, virksomheder, der er i gang med klima investeringer etc.
- Svært at fastlægge metoden til ex post vurdering og kontrol af det reelle tab for at hindre overkompensation .
- Krav om claw back mekanisme

DYNAMIK OG UFORUDSIGELIGHED I STATSSTØTTE GODKENDELSERNE

Ved renotifikationen 25. maj 2020 af SA.56774 Kompensationsordningen for faste omkostninger blev de danske myndigheder mødt med nye krav fra Kommissionen og måtte afgive en erklæring for at opnå godkendelse:

“The Danish Authorities declare that an ex-post claw back mechanism as suggested by the European Commission will be part of the scheme.

The level of damage will be established and controlled based on the actual net losses. Ex post control will be carried out no later than 31 July 2021 by calculating the actual net losses (damage) and comparing these losses to the compensation paid ex-ante. The precise methodology will be defined later and sent to the Commission before 31 December 2020.

The Compensation will therefore be adjusted downwards (claw-back mechanism) or upwards if the company that has been granted ex-ante compensation that is not in line with the actual calculated losses (damage). **The compensation cannot exceed the nominal losses that the company has experienced from 9 March to 8 June (8 July) 2020, compared to the reference period.**

Therefore, the Danish authorities are committed to review COVID-19 related actual net losses and to calculate the precise amount of compensation granted.

The Danish authorities are also committed to ensure that beneficiaries repay any over-compensation, should the ex-post assessment show that the total aid received by an individual beneficiary to compensate the damage caused by the COVID-19 outbreak, exceeds the total amount of the damage suffered by the beneficiary.”

- Så ændringer i eksisterende ordninger blev mødt med nye krav.

STØTTE BASERET PÅ TEUF ART. 107, 3, B, OG TF

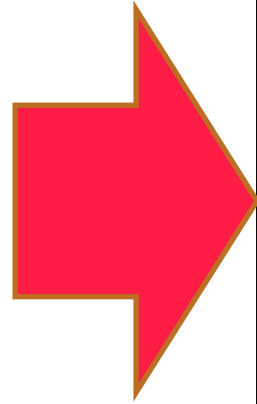
- ... ”støtte, der skal afhjælpe en alvorlig forstyrrelse i en medlemsstats økonomi.”
- Vigtigt at overholde TF betingelser stringent
- Punkt 3.1 – absolut loft på (800.000 EUR / 6 mio. kr)
- Ikke kriseramte – dog små- og mikro virksomheder – op til 50 ansatte og en omsætning på mindre end 10 mio. EU....
- Løbetid for garantier og lån
- De mulige kombinationer af bestemmelserne – kumulationsregler
- Commitments om forvaltning og undtagelser for visse virksomheder
- Reglerne løber indtil 31. december 2020 – med undtagelser for visse typer

SENESTE TREND FRA KATASTROFE TIL?

Artikel 107(2)(b) TEUF:

”Støtte, hvis formål er at råde bod på skader, der er forårsaget af natur- katastrofer eller af andre usædvanlige begivenheder”.

”En (direkte) kausal forbindelse mellem skaden og COVID-19 udbruddet og mellem støtten og skaden”
og vedtaget offentlig restriktion

Artikel 107(3)(b) TEUF:

- ... ”støtte, der skal afhjælpe en alvorlig forstyrrelse i en medlemsstats økonomi.”
- Støtte under **Temporary Framework** målrettet mod at afhjælpe likviditetsklemme i virksomheder og sikre, at forstyrrelserne af COVID 19 foranstaltningerne ikke underminerer levedygtigheden. 31.12.2020 *
- Artikel 107(3)(c) TEUF: Støtte til fremme af udviklingen af visse erhvervsgrene / økonomiske aktiviteter
- De minimis

HVAD HAR VI LÆRT ?

- Der er tale om en multilateral og interaktiv design og beslutningsproces
 - Regeringen – Folketinget – Erhvervslivet – Ministerierne – DG Konkurrence
 - Det er vigtigt at holde beslutninger flydende, indtil alle er taget i ed.
 - Afgørende at undgå tidlige bindende beslutninger – og tidlige statsstøttevurderinger
 - What we want to do – what is possible state aid wise
 - Tidlig dialog med DG Konkurrence baseret på et memo – en prenotifikation
 - Nødvendigt at bruge EU-kommissionens template for art. 107. 2, b sager
 - Design af ordninger og hjælpepakker, så de matcher EU rammebestemmelser – temporary framework
 - Work hard – Day and Nights – high performance team med beslutningskompetence
-

MERE LÆRING

- Pres for hurtige beslutninger – men det er som at lægge skinnerne, mens toget kører.
- Pilotprojekter – der dannede case Law
- Behov for at ændre beslutninger i DK for at opnå statsstøttegodkendelse
- Ledelsen af processen, afbalancere forventninger og sikre opbakning og tillid – statsstøtteprocessen har været helt central i design af hjælpepakkerne
- Meget tæt forhandlingsforløb med Kommissionen siden marts 2020
- Kommissionen har været yderst hjælpsom med at finde forenelige løsninger.

PSP@em.dk
www.em.dk

PROGRAM

- 15.00-15.10 Velkomst v/Preben Sandberg Pettersson, Statsstøttechef, Erhvervsministeriet og Rass Holdgaard, Partner, Advokat, Kammeradvokaten/Advokatfirmaet Poul Schmith
- 15.10-15.50 Statsstøttereglerne i en COVID 19 krisetid og på vejen mod Exit fra krisen
- Den danske tilgang til håndtering v/Preben Sandberg Pettersson, Statsstøttechef, Erhvervsministeriet
- 15.50-16.10 Praktiske spørgsmål i forbindelse med implementeringen af støtteordninger godkendt af Kommissionen v/Louise Tandrup Christensen, Advokat, Director, Kammeradvokaten/Advokatfirmaet Poul Schmith
- 16.10-16.15 Kort pause
- 16.15-17.00 Diskussion og Q&A v/Rass Holdgaard, Partner, Advokat, Kammeradvokaten/Advokatfirmaet Poul Schmith

PRAKTISKE SPØRGSMÅL I FORBINDELSE MED IMPLEMENTERINGEN AF STØTTEORDNINGER GODKENDT AF KOMMISSIONEN

PROBLEMATIKKEN

- Kommissionen har i løbet af foråret 2020 godkendt en række danske støtteordninger, som skal sikre de danske virksomheder under COVID-19-krisen.
- Det har herefter været overladt til de danske myndigheder at implementere Kommissionens godkendelser i retsgrundlaget for og administrationen af de enkelte ordninger.
- Dette arbejde er særdeles vigtigt – og kan i praksis være risikofyldt – da Kommissionens beslutninger på ingen måde er detailregulerende.
- Arbejdet med at implementere Kommissionens godkendelser i det nationale retsgrundlag kan også give anledning til en lang række praktiske spørgsmål. Det er håndteringen af disse praktiske spørgsmål, som vi vil kigge nærmere på de næste 20 min.

STATSSTØTTEREGLERNES BETYDNING FOR DET NATIONALE RETSGRUNDLAG

- EU-retten har forrang!
- Betingelserne i Kommissionens godkendelser går derfor altid forud for bestemmelserne i det nationale retsgrundlag, herunder i bekendtgørelser, vejledninger, praksis mv.
- Medlemsstaterne er bundet af de ”commitments”, der er givet til Kommissionen i forbindelse med notifikationsprocessen, men også af de beskrivelser af ordningen, der er givet til Kommissionen og dermed lagt til grund i forbindelse med godkendelsen.
- Det vil derfor være i strid med den eksisterende statsstøttegodkendelse, hvis det nationale retsgrundlag ændres, så det er i modstrid med de betingelser, der fremgår af Kommissionens godkendelse, eller ikke stemmer overens med de forudsætninger, der ligger til grund for godkendelsen.

KOMMISSIONENS GODKENDELSE

- Kommissionen fastsætter en række overordnede retningslinjer i afgørelserne, der godkender de enkelte ordninger. Herefter er det op til de enkelte medlemsstater at sikre, at disse retningslinjer overholdes i forbindelse med sagsbehandlingen af de enkelte sager.
- Støtten er dermed at betegne som lovlig og forenelig statsstøtte, i det omfang betingelserne i Kommissionens afgørelser om at godkende støtten overholdes. Konsekvensen af ikke at overholde betingelserne vil være, at støtten anses som støtte, der ikke har været anmeldt til Kommissionen, dvs. såkaldt ulovlig statsstøtte.
- Kommissionen må forventes at anlægge en streng vurdering af, om medlemsstaterne i deres gennemførelse af statsstøtteordninger overholder betingelserne for statsstøttegodkendelsen. Viser det sig, at støtten er gennemført i strid med Kommissionens afgørelse, må det forventes, at Kommissionen, såfremt de danske myndigheder ikke sørger for at kræve tilbagebetaling, vil forpligte de danske myndigheder til at tilbagesøge den ulovligt udbetalte støtte hos den enkelte støttemodtager.

EKSEMPLER PÅ OVERORDNEDE RETNINGSLINJER

- Eksempler på sådanne overordnede retningslinjer udstukket af Kommissionen er bl.a.:
- *“The Danish authorities confirm that aid may only compensate for damage that is not covered by insurance, litigation, arbitration or any other source of compensation for such damage”* (ses eksempelvis i pkt. 43 i State Aid SA.57106 (2020/N) Compensation scheme for the Danish media sector related to COVID-19 – Denmark samt pkt. 23 i State Aid SA.56774 (2020/N) – DK – Compensation for companies particularly exposed to COVID-19 outbreak)
- Dette er konkret implementeret i de enkelte støtteordninger:
- *“Der ydes ikke kompensation for tab grundet COVID-19, som godtgøres medievirksomheden på anden vis, herunder ved forsikringsdækning, andre offentlige refusioner, tilskud mv., som kan henføres til mediet. [...] (se i den forbindelse bkg. 702 af 29. maj 2020, § 9, stk. 1, 1. pkt)*

EKSEMPLER PÅ OVERORDNEDE RETNINGSLINJER (FORTSAT)

- *“Aid may not be granted to undertakings which are responsible for the damage suffered and/or did not conduct their activities with due diligence or in compliance with applicable legislation, or did not take any measures to mitigate the damage caused by the COVID-19 outbreak and the governmental measures taken”* (ses eksempelvis i pkt. 43 i State Aid SA.57106 (2020/N)
Compensation scheme for the Danish media sector related to COVID-19 – Denmark samt pkt. 23 i State Aid SA.56774 (2020/N) – DK – Compensation for companies particularly exposed to COVID-19 outbreak)
- *“Der ydes ikke kompensation for eventuelle omkostningsbesparelser, som er realiseret som følge af COVID-19 eller for tab i annonceindtægter, som med rimelighed kunne være afværget.”* (se i den forbindelse bkg. 702 af 29. maj 2020, § 9, stk. 1, 2. pkt.)

RETNINGSLINJER I TF

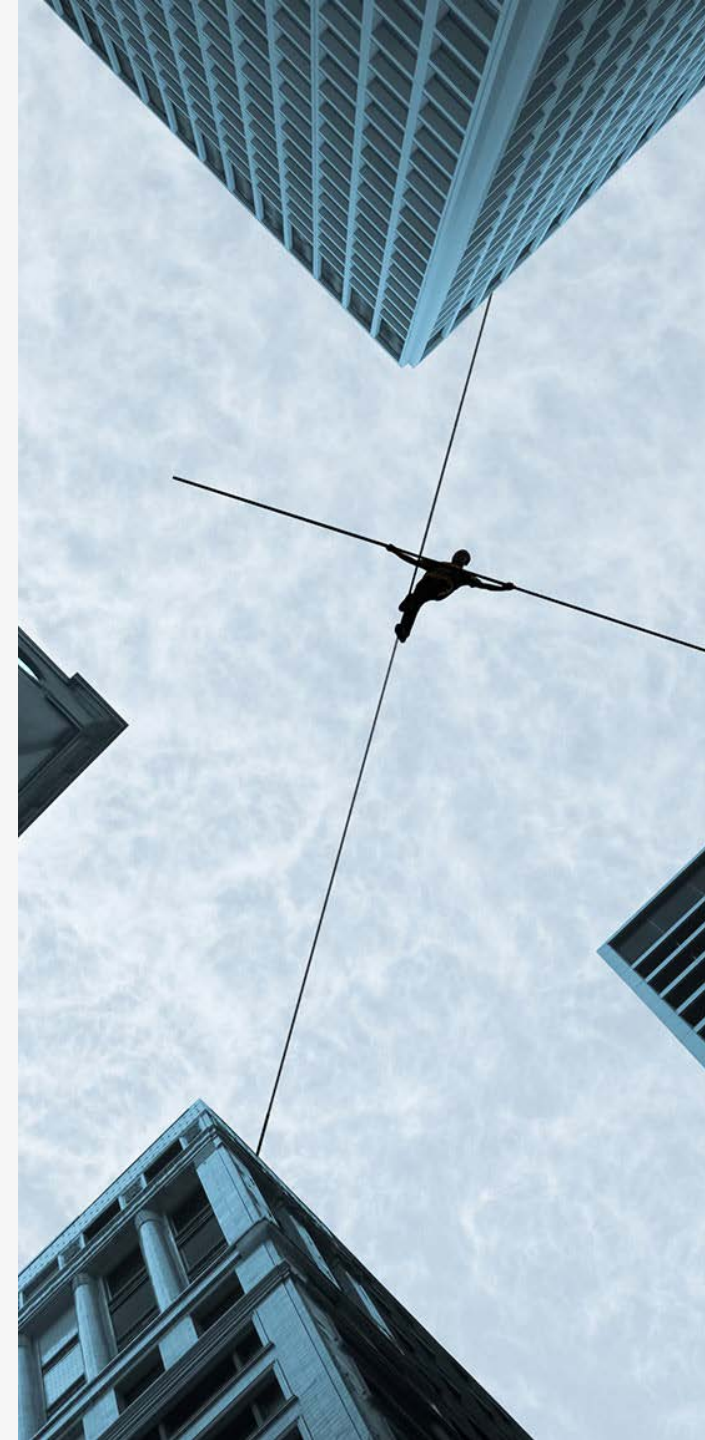
- Betingelserne i de enkelte afgørelser stammer fra TF for artikel 107, stk. 3, litra b-notifikationer, samt Kommissionens template for artikel 107, stk. 2, litra b-notifikationer.
- Eksempelvis opstiller artikel 107, stk. 2, litra b, et strengt kausalitetskrav.
- Der skal således være "*causal link between COVID-19 outbreak and the official prohibitions or recommendations affecting the beneficiaries, and the damage suffered*"

POTENTIELLE PROBLEMER I PRAKSIS

TAB, DER KUNNE HAVE VÆRET MINIMERET

- Kommissionen har helt klart slået fast, at tab, der er selvforskyldt, eller tab der kunne have været minimeret, ikke kan dækkes af en given ordning.
- Dette kan imidlertid sætte de enkelte sagsbehandlere i en række vanskelige situationer:
 - Eksempelvis: En støtteansøgende virksomhed har angivet en række tab på kontrakter, der er opsigelige, men kontraktsparterne nægter at anerkende opsigelsen. Aftalen kan derfor kun ophøre, hvis ansøger stævner sin kontraktspart. Er ansøger forpligtet til det? Kan myndigheden kræve dette?
 - Eksempelvis: En støtteansøgende virksomhed har for at udvise samfundssind indgået et forlig med en leverandør i forbindelse med en opsigelse af en række kontrakter. Ansøgeren har derfor realiseret et lidt større tab, end hvad ansøgeren var forpligtet til efter kontrakten. Forligsaftalen sikrer derimod, at leverandøren ikke går konkurs og dermed vil kunne levere til ansøgeren i fremtiden. Er det godt nok?

TAB, DER GODTGØRES PÅ ANDEN VIS, KOMPENSERES IKKE

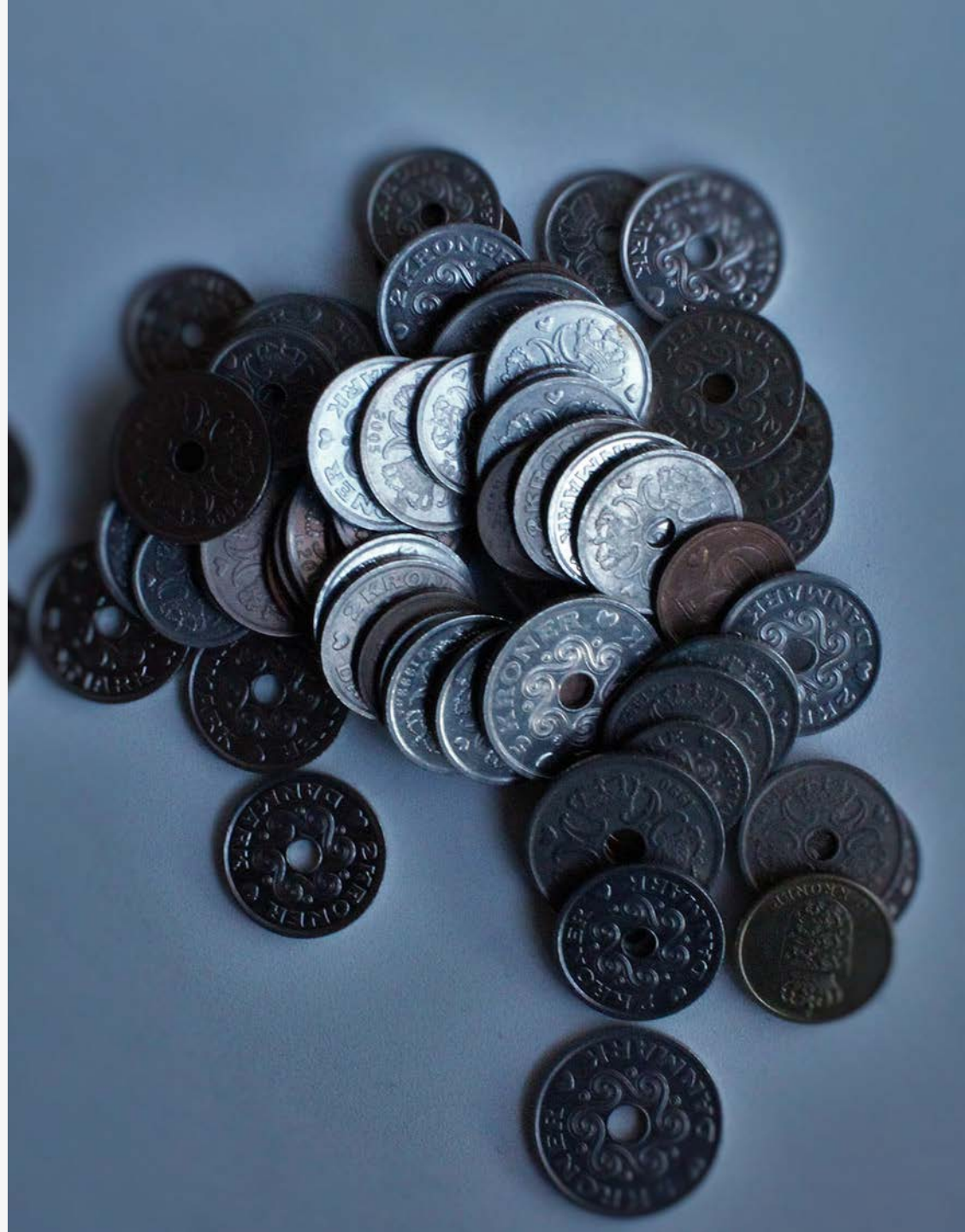
- Kommissionens COVID-19 statsstøttegodkendelser er underlagt et strengt kausalitets- og proportionalitetsprincip. Det indebærer, at støttemodtagerne ikke må overkompenseres.
- Enhver form for tab, der godtgøres virksomheden på anden vis, kan derfor ikke kompenseres.
- Det indebærer konkret, at hvis virksomheden har en forsikring, der dækker i tilfælde af en pandemi, så skal dette fratrækkes tabsopgørelsen.
- Hvornår et tab er kompenseret på anden vis, kan dog i praksis være meget vanskeligt at afgrænse.....

..... KØB OG SALG AF AKTIVITETER I KOMPENSATIONSPERIODEN

- Spørgsmålet om tab, der kompenseres på anden vis, opstår bl.a. i de situationer, hvor den støtteansøgende virksomhed har købt (eller solgt) aktiviteter i kompensationsperioden.
- I de særlige tilfælde, hvor en aktivitet er overdraget i kompensationsperioden (kan variere fra ordning til ordning, men typisk i perioden 9. marts 2020 til den 8. juli 2020), og hvor den køvende virksomhed ansøger om støtte for de overtagne aktiviteter, fører Kommissionens retningslinjer til, at der som udgangspunkt alene bør tildeles kompensation for den periode, hvor køberen har ejet aktiviteten (eksempelvis fra 1. maj 2020 til 8. juli 2020.)
- Det kan overvejes at fravige dette udgangspunkt, hvis køber kan godtgøre, at salgsprisen ikke tager højde for de tab, som aktiviteten har realiseret under COVID-19, og hvor køber derfor lider tab også som følge af forhold, der indtraf, før køberen erhvervede aktiviteten. I en sådan særlig situation vil køberen også kunne kompenseres for tab i den del af kompensationsperioden, hvor køberen ikke ejede aktiviteten.

- FORTSAT

- Medmindre en aftale om overdragelse af en aktivitet i kompensationsperioden blev indgået, før COVID-19-udbruddet for alvor påvirkede Danmark, bør dokumentationskravene til ansørgervirksomheden i relation til at godtgøre, at salgsprisen ikke tager højde for de tab, som aktiviteten har realiseret under COVID-19, være ganske høje, da det må forventes, at en rationel køber og sælger, der agerer på markedsvilkår, har taget højde for den daværende situation i overdragelsesaftalen.

VIGTIGT AT UNDGÅ OVERLAP MELLEM ORDNINGER

- Støtte kan også kompenseres på anden vis, hvis støttemodtageren får støtte til den samme omkostning/udgift efter to forskellige ordninger.
- Skillelinjerne mellem de forskellige ordninger kan i praksis være svær at vurdere (hvad er løn, og hvad er honorering af en selvstændig?)
- Kræver udveksling af data mellem de forskellige ordninger samt myndigheder.

HVAD ER VIGTIGT AT HUSKE?

ADMINISTRATIONSGRUNDLAG

- Mange sager = mange sagsbehandlere = risiko for divergerende praksis, der strider mod Kommissionens afgørelser.
- Det er fuldstændig umuligt at forudse alle de situationer, som vil opstå i forbindelse med den praktiske administration af ordningen.
- Derfor er det vigtigt at udvikle detaljerede administrationsgrundlag mv., der sætter sagsbehandlerne i stand til at navigere i tvivlstilfældene.
- Dette sikrer samtidig overholdelse af lighedsgrundsætningen, så virksomheder, der befinder sig i den samme retlige situation, ikke modtager forskellige afgørelser.

HVIS UHELDET ER UDE, HVAD SÅ?

TILBAGEBETALING, TILBAGEBETALING.....

- Kravet om tilbagebetaling af overkompensation er ikke udtryk for en straf, men snarere den logiske konsekvens af det faktum, at overkompensation udgør ulovlig støtte.
- I forbindelse med tilbagebetalingskrav, bør der kun ske bortfald af kravet i de tilfælde, hvor Kommissionen også ville være forpligtet til at undlade at rejse et tilbagebetalingskrav.
- Disse ganske få undtagelsestilfælde er skitseret i Kommissionens meddelelse om tilbagebetaling af ulovlig og uforenelig statsstøtte.

- FORTSAT

- I overensstemmelse med EU-Domstolens retspraksis og artikel 16, stk. 1, i procedureforordningen vil Kommissionen kun kunne undlade at kræve tilbagebetaling af statsstøtte, hvis dette vil være i modstrid med et generelt princip i EU-retten, herunder **retssikkerhedsprincippet, princippet om berettigede forventninger samt princippet om retskraft**. Eller hvis der foreligger **absolut umulighed**.
- Det er i den forbindelse vigtigt at pointere, at støttemodtageren ikke kan påberåbe sig en berettiget forventning, hvis støtten er ydet i strid med Kommissionens statsstøttegodkendelse.
- Myndighedsfejl giver heller ikke en berettiget forventning!

PROGRAM

- 15.00-15.10 Velkomst v/Preben Sandberg Pettersson, Statsstøttechef, Erhvervsministeriet og Rass Holdgaard, Partner, Advokat, Kammeradvokaten/Advokatfirmaet Poul Schmith
- 15.10-15.50 Statsstøttereglerne i en COVID 19 krisetid og på vejen mod Exit fra krisen - Den danske tilgang til håndtering v/Preben Sandberg Pettersson, Statsstøttechef, Erhvervsministeriet
- 15.50-16.10 Praktiske spørgsmål i forbindelse med implementeringen af støtteordninger godkendt af Kommissionen v/Louise Tandrup Christensen, Advokat, Director, Kammeradvokaten/Advokatfirmaet Poul Schmith
- 16.10-16.15 Kort pause
- 16.15-17.00 Diskussion og Q&A v/Rass Holdgaard, Partner, Advokat, Kammeradvokaten/Advokatfirmaet Poul Schmith

PAUSE

PROGRAM

- 15.00-15.10 Velkomst v/Preben Sandberg Pettersson, Statsstøttechef, Erhvervsministeriet og Rass Holdgaard, Partner, Advokat, Kammeradvokaten/Advokatfirmaet Poul Schmith
- 15.10-15.50 Statsstøttereglerne i en COVID 19 krisetid og på vejen mod Exit fra krisen
- Den danske tilgang til håndtering v/Preben Sandberg Pettersson, Statsstøttechef, Erhvervsministeriet
- 15.50-16.10 Praktiske spørgsmål i forbindelse med implementeringen af støtteordninger godkendt af Kommissionen v/Louise Tandrup Christensen, Advokat, Director, Kammeradvokaten/Advokatfirmaet Poul Schmith
- 16.10-16.15 Kort pause
- 16.15-17.00 Diskussion og Q&A v/Rass Holdgaard, Partner, Advokat, Kammeradvokaten/Advokatfirmaet Poul Schmith

DISKUSSION OG Q&A

TAK FOR I DAG!

Kammeradvokaten/Advokatfirmaet Poul Schmith har indgået aftale med VISDA, som omfatter billederne i denne præsentation. Præsentationen og de heri indeholdte billeder er udelukkende til intern brug for modtageren og må ikke viderespredes.